

Circulaire economie & oppervlakte behandeling: een perfecte match?

Met de publicatie van het nieuwe pakket voor de circulaire economie heeft de Europese Commissie een eerste stap gezet om de overgang naar de circulaire economie verder te stimuleren. Ze beoogt hiermee het concurrentievermogen, duurzame economische groei en nieuwe werkgelegenheid te creëren. Ook voor de technologische industrie binnen Agoria, waaronder de oppervlaktebehandeling, bevat dit pakket tal van uitdagingen en opportuniteiten. Agoria berekende immers, volgens de methodologie van TNO, dat de circulaire economie binnen de technologische sector tussen de 10.000 en 20.000 bijkomende jobs kan creëren.

De oppervlaktebehandeling heeft vanuit technologisch vlak reeds veel te bieden om deze overgang naar een circulaire economie verder te faciliteren. De functionaliteit van een oppervlaktebehandeling beoogt vaak net een verlenging van de levensduur van een product of het verkrijgen van een bijkomende functionaliteit waarbij een beperkte hoeveelheid grondstoffen gebruikt worden. Door de stijgende grondstoffenprijzen over de laatste jaren, heeft de oppervlaktebehandeling reeds een hele weg afgelegd in het verminderen van het gebruik van grondstoffen, met behoud of zelfs verbetering van de beoogde functionaliteit. Er blijven zeker nog uitdagingen zoals efficiënter gebruik van de grondstoffen in de productie, het verbeteren van het recyclen van de eigen afvalstoffen en het zoeken van nieuwe legeringen of toepassingen die deze hogere functionaliteit tegen een competitieve prijs kunnen leveren.

Mooie voorbeelden van deze hogere functionaliteit zijn de zogenaamde zelfhelende oppervlakken, het verkrijgen van een betere corrosieweerstand door het gebruik van specifieke legeringen of nog het verminderen van de dikte van de deklagen. Dit heeft niet enkel een positieve impact op het gebruik van grondstoffen, doch het verhoogd ook de toegevoegde waarde van de aangeboden oplossing waardoor de

concurrentiepositie versterkt wordt. Bedrijven die met minder grondstoffen dezelfde functionaliteit kunnen aanbieden hebben immers gewoon al door het besparen van grondstoffen een betere concurrentiepositie en creëren hierdoor een win-win zowel op leefmilieu als economisch vlak. Grondstoffen zijn immers vaak een belangrijk onderdeel van de kostenstructuur in de technologische industrie.

Deze evolutie naar grondstoffenefficiëntie en meer functionaliteit heeft echter ook een keerzijde naar de recyclage van producten. Zo worden producten steeds complexer, met verschillende materialen in steeds kleinere concentraties. Dit zorgt voor technologische uitdagingen voor de recyclage van producten waarbij bovendien de economische drijfveer vaak kleiner wordt voor de recyclage. Een grotere functionaliteit is tevens vaak gekoppeld aan het gebruik van materialen die kritisch zijn voor onze maatschappij. Recyclage van deze kritische materialen is belangrijk om de toegang van deze materialen te verbeteren. Een voorbeeld is het gebruik van bismuth in legeringen voor het galvaniseren, waarbij recyclage van het gebruikte bismuth niet altijd even evident is.

Naast de focus op een verhoging van de grondstoffenefficiëntie zijn er ook nieuwe trends die zullen ontstaan binnen de circulaire economie. Een voorbeeld hiervan is leasing en re-manufacturing waarbij onderdelen hersteld dienen te worden. Ongetwijfeld zal de sector van de oppervlaktebehandeling hier een toegevoegde waarde kunnen leveren maar een belangrijke uitdaging zal zijn om hier technologisch oplossingen aan te bieden en die tevens op economische wijze te kunnen integreren in het bestaande business model. Ook de nieuwe business modellen zoals het verkopen van functionaliteit eerder dan een product zullen ongetwijfeld op termijn een impact hebben op de oppervlaktebehandelingssector. Focus ligt veelal op de creatie

van een win-win zowel op het vlak van milieu als op het vlak van toegevoegde waarde.

Om deze evolutie naar een circulaire economie verder te ondersteunen zal de Europese Commissie het wetgevend kader aanpassen. In eerste instantie werkt de Europese Commissie aan een herziening van het wetgevend kader rond afvalstoffen. In het pakket zullen heel wat bijkomende wetgevende initiatieven in de komende jaren op de bedrijven afkomen. Zo is er onder andere recent een mandaat gegeven aan CENELEC om de recycleerbaarheid, levensduur, demonteerbaarheid te meten van producten, staat eco-design hoog op de agenda en zal er gewerkt worden om de interface tussen REACH en recyclage te verbeteren. Dit zijn allemaal evoluties die Agoria van nabij zal opvolgen.

Daar de circulaire economie voor de technologische industrie bovendien tal van opportuniteiten biedt, zet Agoria zich volop in om bedrijven te helpen om deze opportuniteiten te identificeren en verder uit te werken via een aangepast coaching traject, de integratie van dit concept in de Fabriek van de toekomst en ook de ondersteuning van de bedrijven via de diverse netwerken zoals de KIC RawMatters, het Strategisch Initiatief Materialen, Sirris, enz. Vaak ondervinden bedrijven immers specifieke drempels om deze opportuniteiten volop te kunnen nemen. Agoria is alvast overtuigd dat de circulaire economie een positieve bijdrage kan leveren zowel aan het milieu als aan de concurrentiepositie van de bedrijven uit de technologische industrie, zoals de oppervlaktebehandeling. Het komt erop aan om deze opportuniteiten te identificeren en volop de voordelen hiervan te plukken.

Voor meer informatie:

Agoria
Patrick Vandenbossche